

legislației ce reglementează nulitatea actului juridic civil”, nr.1 din 7 iulie 2008. Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2009, nr. 4-5, p. 4-11.

5. Baieș S., Roșca N. *Drept civil. Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică*. Chișinău: Cartier, 2004.

6. Beleiu Gh. *Drept civil român: Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*. București: Universul juridic, 2004.

7. Boroi G. *Drept civil. Partea generală. Persoanele*. București: ALL BECK, 2001.

8. Cantacuzino M.B. *Elementele dreptului civil*. București: ALL Educațional, 1998.

9. Cojocaru A. *Drept civil. Partea generală*. București: Lumina Lex, 2000.

10. Comentariul Codului civil al Republicii Moldova. Vol. I. /Coordonatori: Buruiană M., Efrim O., Eșanu N. Chișinău: Tipografia Centrală, 2006.

11. Cosma D. *Teoria generală a actului juridic civil*. București: Ed. Științifică, 1969.

12. Florescu G. *Nulitatea actului juridic civil*. București: Hamangiu, 2008.

13. Ionașcu Tr., Barasch E. *Tratat de drept civil*. Vol. 1. Partea generală. București: Ed. Academiei R.S.R., 1967.

14. Pop A., Beleiu Gh. *Drept civil. Teoria generală a dreptului civil*. București: Universitatea din București, 1980.

15. Reghini I., Diaconescu Ș., Vasilescu P. *Introducere în dreptul civil*. Cluj-Napoca: Sfera Juridică, 2008.

16. Rudăreanu M. *Nulitatea actului juridic civil*. București: Ed. Fundației "România de Măine", 2004.

17. Ungureanu O. *Manual de drept civil. Partea generală*. București: ALL BECK, 1999.

18. Ungureanu O. *Drept civil. Introducere*. București: ALL BECK, 2000.

19. Stătescu C., Bârsan C. *Drept civil. Teoria generală a obligațiilor*. București: ALL Educațional, 2002.

20. Stoica V., Pușcaș N., Trușcă P. *Drept civil. Instituții de drept civil*. București: Universul juridic, 2004.

POBLEME CONTEMPORANE DE GARANTARE ȘI RESPECTARE A DREPTURILOR SPORTIVILOR PROFESIONIȘTI

Dumitru BOSÎI,
doctorand
Daniela ALEXEEV,
jurist

SUMMARY

The human right to practice sport, including professional sport, seems to be ensured in Republic of Moldova, as well as the sportsmen interests legal defense. Thus, there is an absence of an efficient implementation mechanism, which does not guarantee the rights of professional sportsmen. The sports law of the Republic of Moldova could be significantly improved by inflicting the practice of other countries, adjusting the national legislative framework to the European one.

* * *

Drepturile cetățenilor Republicii Moldova la practicarea sportului par a fi garantate, inclusiv a sportului profesionist, stabilind și posibilitatea apărării juridice a intereselor sportivilor. Însă, absența unui mecanism de implementare eficientă lipsește sportivii profesioniști de protecția la care au dreptul. Aplicând practica altor state, legislația Republicii Moldova poate fi îmbogățită considerabil în domeniul dreptului sportului, ajustând cadrul legislativ național la cel european.

Drepturile cetățenilor Republicii Moldova în domeniul sportului, printre care dreptul de a practica cultura fizică și sportul, inclusiv sportul ca profesie, de a se asocia în organizații de profil, de a participa la dirijarea culturii fizice și sportului sînt reglementate de Legea cu privire la cultura fizică și sport nr. 330-XIV din 25 martie 1999 (*în continuare- Legea nr. 330/1999*) [1]. În scopul asigurării acestor drepturi, statul finanțează și dirijează cultura fizică și sportul în conformitate cu programele elaborate, dezvoltă industria culturii fizice și a sportului, garantează pregătirea și perfecționarea specialiștilor în domeniu, precum și apărarea juridică a intereselor cetățenilor în domeniul respectiv, stimulează tendința cetățenilor de a duce un mod de viață sănătos. Deși normele legale garantează drepturile cetățenilor la practicarea sportului, inclusiv a sportului profesionist, stabilind concomitent posibilitatea apărării juridice a intereselor sportivilor - absența unei implementări eficiente privează

sportivii profesioniști de protecția la care au dreptul.

Dispozițiile art. 325 din Codul muncii al Republicii Moldova (CM RM) statornicesc că relațiile de muncă ale sportivilor profesioniști se reglementează prin aplicarea prevederilor prezentului cod, cu particularitățile prevăzute de legislația în vigoare [2]. Totodată articolele 16 și 17 din Legea nr. 330/1999 stabilesc acel sistem de protecție care ține cont de particularitățile relațiilor de muncă între sportivii profesioniști și cluburile pe care le reprezintă. În realitate, sportivii profesioniști se lovesc însă de o incertitudine de statut, aflîndu-se de fapt la discreția proprietarilor echipelor.

Nu este întotdeauna clară, din punct de vedere juridic, nici *deosebirea dintre sportivii profesioniști și sportivii amatori*. În perioada sovietică a sportului moldovenesc se inventase conceptul de semi-profesionist. Fie că erau angajați într-un loc (relativ) bine plătit, dar cu scoatere din producție, fie că erau studenți fără frecvență obli-

gatorie - acești sportivi nu erau considerați profesioniști, dar nici ca amatori nu puteau fi socotiți. Se credea, pe atunci, că sportul de performanță era una dintre puținele modalități de a ieși din țară sau din condițiile de trai uneori mizerabile în care se afla persoana. În unele sporturi, sistemele draconice de antrenament, metodele de presiune și substanțele dopante care erau posibile înainte de 1989 - au dat rezultate performante și poate chiar le simțim lipsa acum, când nu mai sînt admisibile.

Așadar, performanțele lor se bazează, în special, pe talent. A fi profesionist este o opțiune personală. Și poate mai era și naționalismul/patriotismul pe care ideologii au știut să-l inducă, să-l promoveze și să-l exploateze. Acei copii nu făceau o alegere conștientă, ci erau selectați, introduși într-un sistem, împinși spre performanță cu orice preț și asta nu neapărat cu voia lor. Astăzi talentul nu mai câștigă singur, e nevoie de mult mai mult decît talent.

În teorie, singura diferență dintre amatori și profesioniști este că cei din urmă sînt remunerați. Ambii pot însă practica sportul de performanță. Norma art. 16 alin. (8) din Legea nr. 330/1999 prevede că sportivii de performanță se împart în amatori și profesioniști. Performanțele nu depind însă de acest statut și nu este deci un paradox ca un amator să obțină rezultate mai bune decît un profesionist.

Dispoziția aceluiași articol prevede că sportivii amatori sînt cei ce nu obțin venituri din practicarea sportului, bursele și indemnizațiile sportive, diurnele de deplasare, alocațiile pentru hrană, medicamentele și susținătoarele de efort, precum și premiile sportive (nefiind considerate ca venituri de această Lege). Pe de altă parte, art. 17 din Legea nr. 330/1999, definește sportul profesionist ca pe o activitate sportiv-comercială, cu o eficiență economică și valoare

informațional-distractivă înaltă a acțiunilor sportive. Același articol definește sportivul profesionist drept persoană care practică sportul ca profesie și obține venituri pe baza contractului de muncă încheiat cu asociația sau clubul sportiv la care sînt membri.

Sportivii amatori care participă în competiții la nivel universitar primesc și ei frecvent o formă de compensație, cum ar fi instruirea gratuită în universitățile respective și participarea la cantonamente, instruirea lor, asigurarea cu uniformă. Practica mondială denotă cazuri în care acești sportivi-studenți întrunesc condițiile privind plata compensațiilor pentru traumă la locul de muncă, implicit fiindule recunoscută statutul de angajat/salariat. Legea SUA privind impozitarea (Tax Reference Act) din 1986 include cazarea gratuită și mîncarea gratuită oferită sportivilor amatori, participanți în competițiile de nivel universitar - în veniturile impozabile [3]. Legea nr. 330/1999 din Republica Moldova exclude premiile obținute de sportivi pentru performanțe deosebite din venitul impozabil. În acest context, art. 20 lit. s) din Codul fiscal al Republicii Moldova privitor la subiectul dat precizează că *surse de venit neimpozabile se consideră: ajutorul financiar obținut de către sportivi și antrenori de la Comitetul Internațional Olimpic, premiile obținute de către sportivi, antrenori și tehnicieni la competițiile sportive internaționale, bursele sportive și indemnizațiile acordate loturilor naționale în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale* [4].

Un element distinctiv este faptul că sportivii profesioniști văd în participarea sa în activitățile sportive o vocație, o activitate profesionistă de bază, pe cînd sportivii amatori practică această activitate pentru recreație, fără a avea un contract (*de muncă etc.*) cu clubul

respectiv și fără a avea o remunerație lunară.

În Belgia, statutul sportivilor profesioniști a fost definit în art. 3 din Legea din 24 februarie 1978, potrivit căreia sportivii profesioniști sînt considerați că fac parte din tagma lucrătorilor "white-collar" (gulerase albe), adică a lucrătorilor calificați [5]. Observăm că sportivii nu sînt tratați cu snobismul existent în Moldova și ei nu sînt considerați persoane cărora le lipsesc capacitățile intelectuale pentru a se implica într-un domeniu convențional de muncă. Prin norma legală a art. 2 alin.(1) din Legea 330/1999, aceștia sînt definiți drept "*indivizi care își asumă obligația de a se antrena pentru sau de a participa la competiții, subordonîndu-se autorității altei persoane, primind în schimb o remunerație care depășește un salariu minim pentru ramura dată stabilit prin ordonanță regală în conformitate cu Actul de protecție a salariilor, ținînd cont de recomandările Comitetului Național pentru Sport*". În Spania, sportivii profesioniști sînt definiți drept persoanele care practică sportul consecvent și cu regularitate, sub autoritatea și conducerea unui club sau agenții sportive, primind o remunerație [6].

În România, art. 14 alin.(2) din Legea educației fizice și sportului nr.69 din 2000 stabilește clar că obținerea statutului de sportiv profesionist este condiționată de obținerea licenței de sportiv profesionist și de încheierea, în scris, cu o structură sportivă, a unui contract individual de muncă sau a unei convenții în condițiile Codului civil al României. Drepturile și obligațiile sportivului profesionist sînt cele prevăzute în statutele și regulamentele federațiilor sportive naționale, precum și în contractele sau convențiile, după caz, încheiate între sportiv și federație. Calitatea de sportiv profesionist încetează în conformitate cu pre-

vederile statutelor și regulamentele federațiilor sportive naționale [7]. Licența de sportiv profesionist ar fi un moment pe care Republica Moldova l-ar putea introduce în legislația sa, pentru a înlătura orice fel de ambiguitate în ceea ce privește statutul sportivului profesionist.

Un alt aspect important care necesită elaborarea unei politici de stat este integrarea socială și în domeniul *relațiilor de muncă a sportivilor profesioniști a căror carieră s-a sfârșit sau care au atins vârsta de pensionare*. În legislația României, sportivului profesionist, care a încheiat cu o structură sportivă o convenție civilă, i se asigură, la cerere, participarea și plata contribuției la un sistem de pensii, public și/sau privat, în condițiile legii. Astfel, sportivii profesioniști care muncesc, în condițiile legii, pot solicita structurii sportive la care sînt legitimați să li se deducă din salariul brut cuantumului necesar care va fi vărsat către bugetul asigurărilor sociale și al fondului de pensii, așa cum este stabilit în statele Uniunii Europene, în care țara noastră dorește să se integreze.

Situația actuală nu oferă sportivilor alte șanse decât să-și continue activitatea în calitate de profesori de educație fizică sau antrenori, dar pentru ambele profesii ei trebuie să posede studiile de rigoare, iar remunerarea oferită este departe de a fi competitivă. În situația creată există multe tentații pentru aceste persoane să se implice în activități mai puțin legale. Experiența numirii ambasadorilor pentru sport, toleranță și fair-play ar trebui preluată de Moldova, sportivii care au realizat performanțe deosebite, fără a recurge la substanțe interzise, urmînd a împărtăși experiența și să contribuie la formarea și educarea sportivilor tineri.

Protecția muncii sportivilor este un domeniu unde existența unor reglementări efective este de-

osebit de importantă. În domeniul sportului profesionist, datorită riscului de traumatism sport, protecția muncii este și mai importantă. Dacă sportivii nu vor fi instruiți în sensul aplicării celor mai eficiente modalități de autoprotecție și de tratare a coechipierilor fără a-i supune riscului, așa cum este stipulat în art. 226 lit. c) din CM RM (*ce prevede că salariatul este obligat să-și desfășoare activitatea fără a pune în pericol atît persoana proprie, cît și ceilalți salariați*), pericolul traumatismului va spori.

Sportul profesionist este un gen de activitate traumatizantă din cauza suprasolicitării forțelor fizice ale sportivului. Antrenamentele riguroase și eforturile depuse în timpul meciurilor și competițiilor au un efect devastator asupra sănătății sportivilor. În absența unui sistem eficient de protecție a muncii sportivilor și de protecție de accidentări - sportul profesionist va rămîne un domeniu al muncii în care salariații sînt supuși unor riscuri incommensurabile.

Prevederile art. 225 din CM RM stabilesc obligațiile angajatorului privind asigurarea protecției muncii, *printre care:*

- să elaboreze unele soluții la etapa de proiectare, care ar elimina riscurile de accidentare a salariaților;
- să organizeze serviciul pentru protecția muncii și serviciul medical;
- să contribuie la constituirea în unitate a comitetului pentru protecția muncii;
- să asigure evaluarea factorilor de risc la locul de muncă;
- să informeze fiecare salariat asupra riscurilor la care este expus în desfășurarea activității sale la locul de muncă, precum și asupra măsurilor de protecție.

Aceste măsuri capătă dimensiuni complexe în sportul profesionist, în special componenta de informare, pentru că sportivii se află adesea totalmente la discreția

antrenorului în ceea ce ține de dozarea efortului și astfel în absența unei informări detaliate - crește riscul de traumatism.

În SUA, antrenorii pot fi trași la răspundere pentru traumele pe care le suportă sportivul în timpul antrenamentului, nu doar pentru acțiunile sale care au cauzat-o, dar și pentru că a fost inapt să o prevină. Astfel, antrenorul are obligația legală de a întreprinde toate măsurile preventive rezonabile pentru a nu admite traumarea în timpul antrenamentului [8].

Dreptul muncii belgian oferă sportivului profesionist deplinăteța drepturilor unui angajat, inclusiv protecție completă a muncii. Legislația Republicii Moldova la acest capitol este, cu regret, mai puțin înțelegătoare și binevoitoare.

Carierea sportivului profesionist poate fi întreruptă de traumă. În unele cazuri, sportivii și-au pierdut chiar viața în teren în timpul meciurilor, din cauza traumelor cerebrale sau acutizării condițiilor medicale ca urmare a suprasolicitării. Acest risc sport de traumatism conferă momente specifice sistemului de protecție la locul de muncă și de compensare pentru trauma survenită la locul de muncă, comparativ cu domeniile obișnuite de muncă. În 1991, în SUA, un rugbist a fost compensat pentru trauma de muncă pe care a suportat-o, antrenîndu-se la el acasă, în afara sezonului jocurilor.

Este dificil de încadrat acest caz în cazurile standard de accidente de muncă, aici lipsind atît criteriul proximității geografice de locul de muncă, care în cazul sportivului este sala de antrenament sau terenul de joc, cît și condiția ca trauma să survină în timpul de muncă [9]. Totuși, ținînd cont de obligația sportivului profesionist de a rămîne în formă, obligație frecvent introdusă în contractele de muncă încheiate cu sportivii, și faptul că trauma a survenit în

timpul antrenamentului, hotărîrea instanței de judecată de a impune clubul să-i plătească compensația pentru trauma la loc de muncă nu mai pare a fi de nejustificată.

O altă problemă interesantă privind plata compensațiilor pentru traumatism la locul de muncă ține de definirea sportivului profesionist. Aici practica instanțelor americane de judecată este departe de a fi consecventă. În 1983, în cazul *Rensing vs. Indiana State University Board of Trustees*, instanța a decis că reducerea substanțială a taxei pentru studii condiționată de activarea în echipa universitară de fotbal nu creează o relație de muncă între sportiv și universitate. În același an, în cazul *Coleman vs. Western Michigan University*, curtea de circumscripție a tratat scutirea de taxa de studii drept salariu, dar a considerat că prezența acestuia nu creează o relație de muncă. În schimb, în 1993, Comisia pentru Compensarea Angajaților din Texas a declarat că scutirea de taxa pentru studii este echivalentă cu o angajare în câmpul muncii și că în cazul traumării sportivului din echipa universitară, universitatea este obligată să-i achite compensații.

Definiția accidentului de muncă este cuprinsă în pct.3 din Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005, ce prevede că *prin accident de muncă se înțelege un eveniment care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului (leziune, stres psihologic, electrocutare, arsură, degerare, asfixiere, intoxicație acută, leziuni corporale provocate de insecte și animale, de calamități naturale etc.), ca urmare a acțiunii unui factor de risc (însușire, stare, proces, fenomen, comportament) propriu unui element al sistemului de muncă (executant, sarcini de muncă, mijloace de producție, mediu de muncă) și care a condus la pierde-*

rea temporară sau permanentă a capacității de muncă ori la decesul salariatului [9]. Definiția în cauză concordează cu modelul definitorii regăsit în legislația românească, care este suficient de descriptiv: *accidentul de muncă constituie vătămarea violentă a organismului care are loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, care provoacă incapacitate temporară de muncă cel puțin 3 zile, invaliditate sau deces.*

Astfel, elementele definiției accidentului *sînt*:

- Locul producerii accidentului – care nu trebuie confundat cu locul de muncă, pentru că poate include și traseul normal al deplasării la locul de muncă;

- Rezultatul medical al accidentului – respectiv, vătămarea violentă a organismului, care poate include leziuni, pierderea sau degradarea unui simț, dereglarea unui aparat sau sistem al organismului;

- Calitatea de salariat al persoanei accidentate.

Bolile profesionale sînt afecțiunile care se produc ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzate de factori nocivi fizici, chimici sau biologici, supranumiți și noxe profesionale, caracteristici locului de muncă, precum și de solicitarea diferitor organe sau sisteme ale organismului în procesul de muncă.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (*în continuare- Legea nr.*

186/2008) angajatorul este obligat să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată [10]. La capitolul dat, art. 8 din Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24 decembrie 1999 (*în continuare- Legea nr. 756/1999*) vine să fundamenteze necesitatea acestei asigurări, stabilind drept obiective ale asigurării:

a) prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale;

b) reabilitarea medicală și profesională a asiguraților, victime ale accidentelor de muncă și bolilor profesionale, precum și recuperarea capacității de muncă a acestora;

c) acordarea de prestații și indemnizații în bani [11].

Asiguratorul are obligația să-și organizeze activitatea pentru realizarea obiectivelor prevăzute în prezentul articol, precum și să păstreze confidențialitatea asupra tuturor informațiilor la care are acces în realizarea acestor obiective.

Proprietarii cluburilor sînt obligați să ofere această asigurare salariaților săi. În cazul reprezentativei naționale, această obligație revine titularului acțiunii – federației sau Comitetului Național Olimpic. Normele privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002 prevăd cine suportă cheltuielile pentru încheierea contractelor de asigurări de risc și accidente pentru sportivii din loturile sportive [12]:

Tabelul 1. Asigurarea de risc și accidente a sportivilor

Categoria asiguraților	Cine suportă cheltuielile	Perioada de asigurare
1. Sportivii, antrenorii și tehnicienii loturilor naționale aflați în pregătire centralizată	Titularul acțiunii	Pe perioada pregătirilor centralizate
2. Membrii delegațiilor participante la Jocurile Olimpice, campionate mondiale și europene, cupe mondiale și europene etc.	Titularul acțiunii	Pe perioada participării

Norma art. 18 din Legea nr. 186/2008 statornicește în mod special că *lucrătorului căruia i s-a stabilit gradul de reducere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plătește, din contul unității care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională, pe lângă despăgubirea stabilită de lege, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu lunar pe țară, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, dar nu mai puțin de un salariu anual al accidentatului.*

În caz de deces al lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, unitatea care poartă vina pentru accidentul de muncă sau pentru boala profesională repară prejudiciul material persoanelor care au dreptul la aceasta, în modul și în mărimea stabilită de lege, și, în plus, le plătește, din contul mijloacelor proprii, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu anual al celui decedat, înmulțit la numărul anilor compleți pe care acesta nu i-a trăit pînă la vârsta de 62 de ani, dar nu mai puțin de 10 salarii medii anuale. Dacă reducerea capacității de muncă sau decesul lucrătorului a survenit în urma unui accident de muncă nu numai din vina unității, ci și a accidentatului, se aplică răspunderea mixtă conform legii și mărimea indemnizației unice se reduce în funcție de gradul de vinovăție a accidentatului.

Pe de altă parte, art.14 din Legea nr. 756/1999 stabilește mărimea indemnizației pentru incapacitatea temporară de muncă. Cuantumul indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă constituie 100 % din salariul mediu lunar asigurat al asiguratului pe ultimele 6 luni premergătoare lunii în care s-a produs accidentul de muncă sau a fost constatată îmbolnăvirea profesională. Durata

de acordare a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă este de pînă la 180 de zile, în intervalul de un an, și se calculează din prima zi de concediu medical. Asigurații care, ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, și-au pierdut total sau cel puțin 25% din capacitatea de muncă au dreptul la o indemnizație de invaliditate care se acordă lunar pe toată perioada în care beneficiază de pensie de invaliditate din sistemul public de asigurări sociale.

Este important faptul că art. 32 alin. (3) și (4) din Legea nr. 330/1999 reglementează modul de stabilire a răspunderii pentru cauzarea traumatismului. Astfel, responsabilitatea pentru prejudiciul cauzat sănătății sportivului, antrenorului sau arbitrilor în timpul practicării sportului în mod organizat se stabilește în conformitate cu legislația și condițiile contractului încheiat de către sportiv, antrenor sau arbitru cu organizația sportivă. Persoanelor cărora li s-a cauzat o traumă în timpul practicării organizate a culturii fizice și sportului, inclusiv în timpul competițiilor sportive, li se asigură reabilitarea medicală, socială și profesională completă în modul stabilit și, suplimentar, din contul mijloacelor Fondului pentru dezvoltarea culturii fizice și sportului din Republica Moldova.

Prevederile invocate corespund normei generale cuprinse în art. 228 alin. (8) din CM RM privind compensarea prejudiciului în cazul vătămării sănătății salariatului în exercitarea obligațiilor de muncă. Realizarea în practică a acestor prevederi rămîne însă un domeniu care necesită perfecționări. Conform art. 244 din CM RM este stabilită răspunderea materială, disciplinară, administrativă și penală, în conformitate cu legislația în vigoare, atît pentru persoanele cu funcție de răspundere, cît și pentru salariații care au încălcat normele

de protecție a muncii. Art. 32 din Legea nr. 330/1999 este consecventă în acest sens, stabilind principiile survenirii răspunderii.

Considerăm că în domeniul protecției muncii sportivilor profesioniști ar trebui să fie create comitete ramurale pentru securitate și sănătate în muncă, cofinanțate de cluburi, acestea avînd printre atribuțiile sale realizarea obligațiilor patronului (*angajatorului*) de a *preîntîmpina accidentele de muncă, de a le contracara și de a informa angajații*. Reieșind din conținutul art. 236 din CM RM și al art. 16 din Legea nr. 186/2008, aceste comitete ramurale ar putea fi constituite în baza principiului de paritate din reprezentanți ai angajatorului și, respectiv, ai lucrătorilor [13]. Considerăm utilă practica privitor la asigurarea sportivilor contra traumatismelor. Stabilirea, eventual, a unor centre de reabilitare pentru sportivii traumați la locul de muncă ar putea constitui o soluție durabilă a reconvalescenței și reintegrării în echipă a sportivului care a avut de suferit din cauza traumatismului.

Referințe bibliografice

1. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.83-86,art.399.
2. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art.648.
3. Legea SUA privind impozitarea (Tax Reference Act) din 1986.
4. Republicat Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Ediție Specială, 8 februarie 2007.
5. Legea din 24 februarie 1978 din Belgia.
6. http://www.eurofound.eu.int/emire/SPAIN/CONTRACT_OF_EMPLOYMENT-FR.html
7. Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 9 mai 2000.
8. Sheridan David M., "The World of Sports: The Thrill of Victory, The Agony of Defeat, The Possibility of a Lawsuit", www.findlaw.com

9. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.9-12, art.51.
10. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art.587.
11. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.31-33, art.192.
12. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.174-176, art.1750.
13. Tudor Capșa. *Comentarii științifico-practice la Codul muncii al Republicii Moldova*. Dreptul Muncii, 2010, nr. 4.
14. Codul Muncii al Republicii Moldova, nr. 154-XV din 28 martie 2003. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648.
15. Codul fiscal al Republicii Moldova, nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997. Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Ediție Specială, 8 februarie 2007.
16. Legea cu privire la educația fizică și sport nr. 330-XIV din 25 martie 1999. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.83-86, art.399.
17. Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art. 587.
18. Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24 decembrie 1999. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 31-33, art. 192.
19. Norme privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.174-176, art.1750.
20. Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 9-12, art. 51.
21. Legea SUA privind impozitarea (Tax Reference Act) din 1986.
22. Legea din 24 februarie 1978 din Belgia.
23. Tudor Capșa. *Comentarii științifico-practice la Codul muncii al Republicii Moldova*. În: Dreptul muncii, 2010, nr. 4.
24. Balaiș Florin, Mereuță Claudiu, Hânsa Constantin. *Managementul sportului*. Galați, Editura Academica: 2001.
25. Davis Timothy, Mathewson Alfred and Shropshire Kenneth, “Sports and the Law: A Modern Anthology”, West Publishers, 1999.
26. Garbarino Robert P., “So You Want to Be a Sports Lawyer, Or Is It a Player Agent, Player Representative, Sports Agent, Contract Advisor, Family Advisor Or Contract Representative”, Villanova Sports and Entertainment Journal, vol. I, 1994.
27. Sheridan David M., “The Wild World of Sports: The Thrill of Victory, The Agony of Defeat, The Possibility of a Lawsuit”, www.findlaw.com
28. Ștefănescu Ion Traian. *Dreptul Muncii*. Ediția II. București: Lumina Lex, 2002.
29. www.eurofound.eu.int/emire/belgium.html
30. <http://www.eurofound.eu.int/emire/SPAIN/CONTRACTO-FEMPLOYMENT-FR.html>
31. Sport’s Law: An Overview, www.findlaw.com
32. Codul muncii al Republicii Moldova, nr. 154-XV din 28 martie 2003. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 159-162, art. 648.
33. Codul fiscal al Republicii Moldova, nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997. Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Ediție Specială, 8 februarie 2007.
34. Legea cu privire la educația fizică și sport nr. 330-XIV din 25 martie 1999. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr. 83-86, art. 399.
35. Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art. 587.
36. Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24 decembrie 1999. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 31-33, art. 192.
37. Norme privind reglementarea unor probleme financiare în activitatea sportivă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1552 din 4 decembrie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 174-176, art. 1750.
38. Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005. Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 9-12, art. 51.
39. Legea SUA privind impozitarea (Tax Reference Act) din 1986.
40. Legea din 24 februarie 1978 din Belgia.
41. Tudor Capșa. *Comentarii științifico-practice la Codul muncii al Republicii Moldova*. Dreptul Muncii, 2010, nr. 4.
42. Balaiș Florin, Mereuță Claudiu, Hânsa Constantin. *Managementul sportului*. Galați: Editura Academica, 2001.
43. Davis Timothy, Mathewson Alfred and Shropshire Kenneth, “Sports and the Law: A Modern Anthology”, West Publishers 1999.
44. Garbarino Robert P., “So You Want to Be a Sports Lawyer, Or Is It a Player Agent, Player Representative, Sports Agent, Contract Advisor, Family Advisor Or Contract Representative”, Villanova Sports and Entertainment Journal, vol. I, 1994.
45. Sheridan David M., “The Wild World of Sports: The Thrill of Victory, The Agony of Defeat, The Possibility of a Lawsuit”, www.findlaw.com
46. Ștefănescu Ion Traian. *Dreptul Muncii*. Ediția II. București: Lumina Lex, 2002.
47. www.eurofound.eu.int/emire/belgium.html
48. <http://www.eurofound.eu.int/emire/SPAIN/CONTRACTO-FEMPLOYMENT-FR.html>
49. Sport’s Law: An Overview, www.findlaw.com